No. 2878 Zaterdag 4 Sept. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Bij het Tweede Eeuwfeest van Luigi Galvani

7 Sept.

Deze maand, zo lazen we in de Maasbode, worden geleerden van de gehele wereld, en vooral van Italië, te Bologna verwacht, om er feestelijk het feit te herdenken, dat daar 200 jaar geleden, één der grootste geniën van de 18de eeuw: Luigi Galvani, geboren werd. Het centrum van de feestelijkheden zal de Kon. Universiteit van de stad zijn, waar de grote ontdekker schittert op de lange lijst van beroemde leermeesters. Reeds werd de rector magnificus prof. Ghigi, op het palazzo Venezia in privé-audiëntie ontvangen, om met de duce persoonlijk 't program van de plechtigheden te bespreken, waarop o.a. een tentoonstelling voorkomt van Galvanische herinneringsstukken, verder nationale en internationale wetenschappelijke congressen, en natuurlijk, als climax, de plechtige herdenking.

Maar, terwijl dit alles in voorbereiding is, komt uit Bologna het bericht, dat binnenkort, onder de slagen van het houweel, (dat niet alleen in Rome, maar in alle grote steden van Italië oude herinneringen uitwist), het huis zal vallen, waar de grote geleerde geboren werd en waar hij is gestorven. Een kleine, lage, armelijke woning is het, die bijna in elkaar valt van ouderdom en alleen nog de aandacht trekt van de voorbijganger door een gevelsteen met een médaillon van de beroemde Bolognees en daaronder de woorden:

„Nato accolsi Galvani e 'l piansi estinto.
Per lui fu l'uno all' altro polo avvinto!"
(Deze muren hoorden de eerste kreet en
de laatste snik van Galvani;
Voor hem was de éne pool verbonden
met de andere!)

Waren we in Amerika, dan zou het huis zeker worden overgebracht naar de tentoonstelling! Maar we zijn in Europa, en vooral: we zijn in Italië, en dus is zijn lot getekend...

° * *

Luigi Galvani werd te Bologna geboren, de 7de September 1737, én zijn hele leven en werken heeft zich afgespeeld in die éne stad. Van nature zèèr religieus, wilde hij eerst intreden in de orde van San Camillo de' Lellis, om zich geheel te wijden aan de geestelijke en lichamelijke verzorging der zieken. Maar de Goddelijke Voorzienigheid wees hem een andere weg. Hij studeerde medicijnen en chirurgie en voltooide zijn studies reeds op 22-jarige leeftijd. Zes jaar later, na de dood van zijn schoonvader prof. Galeazzi, werd hem diens zetel aan de universiteit, in anatomie en verloskunde toegewezen. Hij was een gewetensvol dokter, in de hele stad bemind en geacht, en vooral als vrouwenarts zèèr beroemd.

Maar zijn wetenschappelijke interesse ging veel verder, dan zijn dagelijkse plichten. Vooral de physiologie was zijn geliefkoosde studie. Zo schreef hij een verhandeling over de urine-organen der vogels, die in de internationale wetenschappelijke wereld een dergelijke weerklank vond, dat hij, hierdoor aangemoedigd, zich enige tijd geheel alleen aan deze dieren wilde wijden. Echter voerden ook hier de omstandigheden hem weer anders, dan hij meende. Het laboratorium, dat hij in zijn woning had ingericht voor experimenten betreffende vergelijkende anatomie, was altijd vol van verschillende dieren en vooral van kikvorsen, die voor zijn proeven het meest geschikt waren. En bij een onderzoeking betreffende de zenuwen van deze dieren, deed hij als door een toeval de grote ontdekking, die hem wereldberoemd heeft gemaakt.

Nu was deze ontdekking als feit op zichzelf niet helemaal nieuw. Reeds in 1756 had Caldani, eveneens te Bologna, hetzelfde geconstateerd, n.l.: dat kikkers, kort na hun dood, door electriciteit in beweging geraakten. Maar hieraan had niemand verder ooit aandacht geschonken. Toen echter Galvani, door toeval, in 1789 hetzelfde constateerde (volgens andere geschiedschrijvers was het zijn vrouw, volgens wéér anderen een assistent, volgens nóg anderen gebeurde het niet in het laboratorium, maar... in de keuken, waar de geleerde zèlf voor zijn zieke wederhelft een soepje wilde koken van kikkerbilletjes!) werd hij zo zeer getroffen door de eigenaardigheid van het verschijnsel, dat hij de proeven er mee systematisch voortzette. Zo bleek allereerst, dat de electrische ontlading, die de oorzaak was van de trillingen (want dat het verschijnsel met electriciteit in verband stond, had Galvani alras begrepen), slechts plaats vond in de buurt van een electriseermachine, die zich, voor andere proeven, eveneens in het laboratorium bevond. Echter was Galvani overtuigd, dat de electriciteit zetelde in het lichaam zèlf van het dier, en zo besloot hij tot een nieuwe proef. Hij stak een versgevilde kikkerpoot aan een koperen spit en hing dit op aan een ijzeren hek op het terras van zijn woning. En ziet: ieder maal, dat het ijzer in contact kwam, vonden de spiertrekkingen plaats. Nóg niet tevreden, besloot Galvani tot nóg een andere proef. Op een wasplaat bevestigde hij twee metalen platen: één van tin en één van koper, met een onderlinge afstand van enige millimeters. Deze platen waren resp. verbonden met de spieren en de zenuwen van een kikkerpoot. Wanneer hij nu een waterdruppel tussen de platen liet vallen, werd de stroom gesloten en de beweging vond onmiddellijk plaats.

Thans was hij geheel overtuigd. En de 6de November 1789 verscheen zijn geschrift „De viribus electricitatis in motu muscolari commentarius", dat de geheel internationale wetenschappelijke wereld in opschudding bracht. Natuurlijk vond hij eerst louter tegenstand. Vooral Volta was van geheel andere mening. En wel meende deze, dat de bron van de stroom de twee verschillende metalen waren, en niet het dierlijk lichaam, dat volgens hem, slechts als terugslag in beweging kwam. En hij bewees dit, door de proef te herhalen met gelijksoortige metalen, waarbij inderdaad de bewegingen nauwelijks merkbaar optraden. En na verdere onderzoekingen op dit gebied kwam hij (Volta) tot de Wet der spanningsrij (zink, lood, tin ijzer, koper, zilver. kool), ***waarbij ieder voorgaand metaal, in verbinding*** gebracht met een volgend, positief wordt geladen.

Hoewel dus, in dit opzicht, Volta het pleit won, zo had echter óók Galvani gelijk. Buitendien bleef het niet alleen bij de kikkers, maar op een reis, die hij maakte naar Sinigaglia en Rimini, ontdekte hij eveneens een bron van electriciteit in de sidderog. En thans is de dierlijke electriciteit een voldongen feit.

De bekende physioloog Mariano Luigi Patrizi heeft hierover geschreven:

„Een zó zonneklare waarheid als de ontdekking van Galvani kon natuurlijk niet onmiddellijk ingang vinden bij allen. Integendeel werd ze lange tijd in bijna de gehele wetenschappelijke wereld ontkend. En toen Galvani in 1798 gestorven was, scheen het, dat Alexander Volta, de ridderlijke, maar besliste tegenstander van de ontdekker, het pleit geheel zou winnen. Pas toen Nobili inderdaad het bestaan constateerde van een werkelijke electrische stroom in de zenuw- en spierweefsels van de kikvors, en wel in constante richting van de spieren der achterpoten naar de heupzenuwen en van de poten naar de kop, werd Galvani in ere hersteld. En toen een tiental jaren later Mateucci en Du Bois Reymond bewezen, dat zowel de spieren alléén als de zenuwen alléén een ware opéénhoping van electrische stroom waren, vond de electro-physiologie in Italië en Duitsland plotseling een geweldige voortgang."

De tegenstanders bleken dus beide gelijk te hebben gehad. Maar ook bij de ontdekking van Volta blijft het de verdienste van Galvani, dat hij als eerste er de stoot toe heeft gegeven.

Over de persoonlijkheid van de geleerde schrijft een historicus van zijn tijd:

„Hij was gedrongen van gestalte, eerder normaal, dan klein, met staalblauwe ogen, zware zwarte wenkbrauwen, een hoog, breed voorhoofd, een grote adelaarsneus en een bruine gelaatskleur. Hij was waardig van houding, vrijgevig tegenover anderen, spaarzaam voor zichzelf, kort en bondig, maar zéér klaar van uitdrukkingswijze, hoogst bescheiden en eenvoudig van levenswijze, met 'n afkeer van praal, waarachtig godvruchtig en diep religieus, beminnelijk in de omgang, in het bijzonder tegenover zijn leerlingen, en immer bereid tot hulp en tot raad." Evenzo tekenend is een episode, die zijn karaktersterkte en zijn vaderlandsliefde bewijst. Toen de Cisalpijnse republiek werd uitgeroepen, de 27ste Juni 1797, weigerde de geleerde de eed van trouw te zwerven aan Napoleon, verloor zijn positie en zijn goederen en moest in armoede zijn toevlucht zoeken bij een broer. Wel werd hij naderhand in ere hersteld, maar 't verdriet hierover verhaastte zijn einde, en de 2de December 1789 stierf hij, in hetzelfde huis, waar hij was geboren.

Zijn stoffelijk overschot rust in één van de kapellen van het heiligdom van Corpus Domini, naast het klooster van de Clarissen, waar het wonderdoend lichaam van **Sinte Catarina van Bologna** wordt bewaard. In hetzelfde graf, dat de gemeente Bologna in 1873 liet bouwen, wordt ook het gebeente bewaard van Lucia Galeazzi „ten zeerste bekend om haar barmhartigheid, godsvrucht, talenten en kennis": de trouwe en toegewijde levensgezelling van de geleerde. Alleen een kleine steen, ingemetseld naast een poortje, dat toegang geeft tot het klooster, wijst de voorbijganger erop, wie hier ligt begraven. Zó bescheiden, dat vele vreemdelingen en zelfs vele Bolognezen niet weten, waar het stoffelijk overschot van de grote ontdekker der dierlijke elecriciteit rust. En ook dit is een plicht, die hopelijk bij het 200-jarig herdenkingsfeest tenslotte zal worden vervuld: dit graf met een toepasselijker gedenksteen en meer eervolle plaats te geven!

Tweede Suppletoire Begroting 1937

Waren de tot nu toe gewisselde stukken over deze begroting niet erg belangrijk, in meerdere mate is dit nog met het dezer dagen verschenen eindverslag.

De Raad schrijft o.a.:

Naar de mening der meeste leden is het Bestuursstandpunt ten aanzien van de inning der schoolgelden der bijzondere scholen niet overtuigend gemotiveerd. Zij achten dit overigens in strijd met het gelijkbekostigingsprincipe en bleven van gevoelen, dat de beste oplossing zou zijn, dat de inning der schoolgelden door het Gouvernement geschiedt.

Men was er over teleurgesteld, dat de nieuwbouw van de Hendrikschool pas in 1940 zal plaats hebben. De leden, die blijkens het Voorlopig Verslag deze kwestie ter sprake brachten, stelden de vraag, of als er toch vertraging is in de uitvoering van het bouwplan, de nieuwbouw van de Hendrikschool niet zou kunnen gaan vóór andere werken.

Ook het standpunt van het Bestuur ten aanzien van de afschaffing van de accijns op gedistilleerd op St. Maarten werd niet overtuigend gemotiveerd geacht. De afdelingen verklaarden dan ook, dat zij, als het Bestuur geen nieuwe argumenten kan aanvoeren tegen die afschaffing, daarop moeten blijven aandringen.

Men drong met het oog op besmettingsgevaar in de kapel in het Leprozengesticht aan op de bespoediging van het in studie nemen van de vergroting van de bestaande of het bouwen van een nieuwe. Wat zal zo'n nieuwe kapel met behoorlijke afmetingen kosten? vroegen enkele leden.

De afdelingen juichten de mededelingen van het Bestuur, dat het de opmerking, dat het niet genegen is om mede te werken Curaçaoenaren in het Militaire Politiekorps op te nemen afwijst, dat er enkele Curaçaose krachten in dat Korps werkzaam zijn, als waarvan het Bestuur er gaarne meer zou hebben en dat de proef om gelijkwaardige, althans goede krachten uit het Curaçaose element te bekomen t.z.t. zal worden herhaald, zeer toe. Zij meenden uit deze mededelingen te moeten opmaken, dat het Bestuur geheel **terug komt op het gevoelen omtrent *deze kwestie* door de Bestuursgemachtigde, de Procureur-generaal,** te kennen gegeven in de vergadering van de Koloniale Raad van de 31ste Mei j.l.

De leden konden zich algemeen verenigen met de asphaltering van de weg van Zegoe naar de Kleine Berg à ƒ 80.000.—

Enkele leden meenden, dat een boot, die 8 jaar oud is, zo weinig gebruikt als de motorboot van de Gouverneur en nu reeds niet aan de eisen voldoet, niet goed verzorgd moet zijn.

De afdelingen geven in overweging bekend te maken, dat de boot van de Gouverneur te koop is. Zij menen, dat voor de prijs van ƒ 10.000.— plus de opbrengst van de tegenwoordige, een geschikte boot te krijgen is.

Enkele leden, die nog zeer onlangs de situatie in de haven van Aruba ter plaatse hebben opgenomen, deelden mede voorstanders te zijn van de uitdieping dier haven als in het Voorlopig Verslag aangegeven, omdat Aruba die nodig heeft en zij de vooruitgang van dat eiland in de hand kan werken.

Deze sprekers waren sterk tegen de verlenging van de bestaande gouvernementssteiger, omdat deze niet past in een plan tot uitdieping van de haven, als evenbedoeld. Zij waren van mening, dat eerst tot uitdieping moet worden overgegaan, om dan later naar gelang der **behoefte steigers aan te leggen.**

Verlenging van de tegenwoordige steiger zal niet voldoen in de behoefte — aldus deze leden. Een betere haven met opslagplaatsen naar behoefte geeft gemak en geldbesparing aan stoomvaartmaatschappijen en kooplieden.

Omtrent de plaatsing van de loods waren de meningen dezer leden verdeeld. Was het gevoelen enerzijds, dat de plaats door het Bestuur daartoe bestemd goed is, anderzijds kon men dit gevoelen niet delen. De leden, die deze plaats niet geschikt achten, betoogden, dat daar 4 Meter water ligt, dat gedempt moet worden en dat daar grote schoeners meren en lossen, waartoe de ruimte zeer beperkt is. Daarentegen ligt aan de Westzijde van de steiger, even terug naar de kustzijde, aan de weg naar de steiger, een grote watervlakte van niet meer dan één voet diep, waarop naar de mening dezer leden met weinig kosten een geschikte douaneloods gebouwd kan worden. Het is — aldus deze leden — mogelijk, dat de scheepvaartmaatschappijen de plaats door het Bestuur uitgekozen, beter achten, omdat de andere wat verder ligt voor hare schepen, maar de omstandigheid, dat er losruimte gespaard wordt door het bouwen van de loods op de plaats door hen aanbevolen, weegt voor deze leden zwaarder.

VAN EEN RUSSISCH RUSTOORD. Twee vrouwen, de een van 82 en de andere van 67 jaar vermaken zich met het biljartspel in de recreatietuin.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De vacantie raakt ten einde; we merken het weer aan de Europese politieke stemming. En na de vacantie zijn er zo waar ook duikboten op avonturen uitgegaan in en om de oude wereldzee. En deze schepen bedreigen momenteel de vrede in Europa met grote gevaren.

Twee Engelse oorlogsschepen, de Galathea en de Havoc, zijn n.l. door een of meer duikboten aangevallen en de Engelse tanker Woodford is zelfs in de buurt van Valencia er door getorpedeerd. Volgens latere berichten voer deze tanker onder Griekse vlag, had een geheel Griekse bemanning aan boord en alleen een Engelse waarnemer van de noninterventiecommissie.

Momenteel is het nu voor de Europeese mogendheden de vraag van welke nationaliteit is deze duikboot weer?

Niet onduidelijk wordt door Engeland gesuggereerd, dat het een Italiaanse is; maar daar zijn heel begrijpelijk de Italiaanse en Duitse pers vol verontwaardiging tegen op gekomen.

En van Duitse zijde maakt men een vergelijking met het gebeurde van de „Deutschland" drie maanden geleden, welk incident veel erger was, daar 31 mensen daarbij gedood werden en 70 gewond, terwijl de beide Engelse oorlogsschepen geen letsel hebben. Had men toen, zo wordt van Duitse zijde geschreven meer aandacht geschonken aan genoemd incident, dan zouden nu geen Engelse schepen meer lastig zijn gevallen.

Italie en Duitsland zijn zeer verontwaardigd over de verdachtmakingen waaraan zij van Engelse zijde bloot staan; maar zelf werpen ze de verdachtmakingen terug naar de Sovjets of de Valenciaregering en wijzen erop dat steeds dergelijke aanvallen plaats hebben wanneer het de Roden in Spanje minder gunstig gaat.

Er zal in de eerste dagen over deze aangelegenheid nog wel heel wat geschreven en gesproken worden; zonder vermoedelijk enig resultaat, vooral niet wanneer het waar zou zijn, dat de Havoc deze onderzeeër tot zinken zou hebben gebracht.

Intussen zijn de mogendheden begonnen op initiatief van Frankrijk een conferentie bijeen te roepen om de duikboten aanvallen en de verdediging daartegen te bespreken.

Want erg veel moeilijkheden kan men in de Europese politiek niet hebben met het oog op de ontwikkeling van de oorlog in het Verre Oosten.

Laten we nog even mededelen dat de Nationalisten bezig blijven het gehele Baskenland van ongewenste elementen te zuiveren, om daarna...? Want erg veel animo zit er niet meer in de Spaanse burgeroorlog. We vernamen nog dezer

dagen dat Mexico in de loop van het jaar voor 5 millioen pond wapenen aan de Valenciaregering heeft geleverd.

En nu de toestand in het verre Oosten. De strijd blijft daar geweldig en de Chinezen geven zulk een tegenstand dat de Japanse opperbevelhebber dezer dagen naar Tokio bericht gezonden heeft, dat de ene divisie die momenteel om Shanghai de strijd voert nog met twee zal moeten vermeerderd worden. Of de Chinezen die onlangs met de Sovjets een non agressiepact hebben afgesloten, door middel van geheime clausules in dat verdrag ook door de Sovjets gesteund worden? Volgens Japanse berichten zou dit wel het geval zijn.

Minister Hirota heeft op de vooravond van de opening van de Japanse Rijksdag verklaard, dat Japan bereid is aanstonds zijn troepen uit China terug te roepen, zodra China zijn vijandelijke houding tegenover Japan zal herzien.

Of de Chinezen daar oren voor zullen hebben? We betwijfelen het.

De strijd in China werd dezer dagen nog verergerd door een geweldige natuurramp, n.l. een typhoon in de buurt van Hongkong, waarbij het voor vele schepen moeilijk was zich in veiligheid te brengen door de blokkade der Japanse vloot.

In Honkong zelf vielen meer als 100 slachtoffers en onder de schepen moet ook genoemd worden het Nederlandse stoomschip van Heutz, dat bij Hongkong op de rotsen zit. De passagiers en de bemanning schijnen gelukkig in veiligheid te zijn, terwijl enkele dekken zijn versplinterd en enkele ruimen vol met water.

Niet alleen op de Europese politiek maar ook op de Amerikaanse is de Japans—Chinese oorlog van invloed. Of de slechte Beurs berichten in New York beinvloed waren door de vrees voor een ingrijpen van Amerika? Dezer dagen zijn wel drie zware en twee lichte Amerikaanse kruisers naar de Chineese wateren vertrokken.

Vermelden we ten slotte nog tussen al deze oorlogsberichten, dat in Frankrijk op 75 jarige leeftijd is overleden Baron de Coubertin, de stichter der Olympische Spelen, waarmee hij vooral op het oog had de bevordering der vrede onder de volkeren. Van 1894 tot 1925 was hij leider van het Internationale Olympische Comitee. Zoals zovele strevers in deze wereld heeft hij het ideaal niet mogen bereiken.

BUITENLAND.

Gezondheid voor de Führer en het Vaderland.

De Voorzitter van het Duitse Arbeidsfront Dr. Ley heeft bij de plechtige opening van het Regeringsziekenhuis in Hanau verklaard, dat gezondheidszorg geen particuliere aangelegenheid is. Wij zijn allemaal soldaten van de Führer en wij moeten er voor zorgen, dat iedere Duitser de hoogste prestaties kan volbrengen. Uit het onderzoek, dat in vier Gouwen werd ingesteld is gebleken, dat 51 procent der nakomelingschap ziekelijk is. Men moet van iedere Duitser eisen, dat hij zich minstens tweemaal per jaar aan een geneeskundig onderzoek zal laten onderwerpen, want het is beter te voorkomen, dan te genezen.

Vervolgens sprak dr. Ley over de religieuse opvatting dat arbeid een straf en dat de aarde een tranendal zou zijn. „Dat is niet waar," zo riep dr. Ley onder grote bijval uit, dan zou heel de wereld een groot gekkenhuis zijn. Wij geloven dat men de aarde nog mooier en nog edeler kan maken. Daarvoor is nodig een gezond geslacht te kweken.

De Heiligdomsvaart van Aken en de Nazi's.

De wereldberoemde heiligdomsvaart van Aken, die reeds meer dan zeven eeuwen achtereen telkens om de zeven jaar gehouden wordt, is van oudsher een godsdienstige gebeurtenis van de allereerste rang. Niet alleen voor West Duitsland, maar voor heel Europa.

Het stelselmatig terugdringen van alles wat een Christelijk-godsdienstig karakter draagt uit het openbare leven is oorzaak geweest dat deze voor Duitsland zo betekenisvolle gebeurtenis in pers en radio dit jaar niet zulk een plaats gekregen heeft als andere jaren. Zelfs de redacteuren van de voormalige Katholieke dagbladen, worden iedere dag voor nieuwe gewetensconflicten gesteld, als zij in de „aangetekende brieven" van het propagandaministerie bevel krijgen om de godsdienstige gebeurtenissen en geloofsdemonstraties zoveel mogelijk dood te zwijgen.

Toch heeft deze politiek van „doodzwijgen" en het weren van iedere propaganda voor de heiligdomsvaart naar Aken, van de zijde der autoriteiten en ook het lijdelijk verzet van verenigingen voor vervoer en vreemdelingenverkeer niet kunnen verhinderen, dat de Akense heiligdomsvaart van 1937 een godsdienstige betoging is geworden, die de betekenis der vroegere heiligdomsvaarten verre heeft overtroffen.

Meer dan een millioen pelgrims hebben Aken bezocht.

Reeds in de eerste week hadden de spoorwegen evenveel pelgrims vervoerd als in 1930 gedurende de 16 dagen, dat deze heiligdomsvaart duurt.

Deze geweldige toename van het aantal pelgrims wordt nog duidelijker gedemonstreerd door het feit, dat thans meer dan vroeger, gebruik gemaakt wordt van autobussen en auto's van particulieren dan in 1930. Bovendien moet men niet uit het oog verliezen, dat er ditmaal in het buitenland veel minder propaganda gemaakt is kunnen worden dan vroeger, zodat de grote stroom pelgrims van over de grenzen achterwege bleef.

Daarom is het eensgezind optrekken der Duitse Katholieken naar Aken, ondanks de vijandige houding der autoriteiten tegenover de Kerk, een geloofsdemonstratie geworden, die een veel grotere betekenis heeft dan vroeger.

In Aken hebben de Duitse katholieken kunnen demonstreren, dat ze nog niet alleen staan, dat het oude, zoveel gesmade geloof nog leeft. Het Katholieke volk heeft in Aken opnieuw sterkte gevonden om nodig te volharden. Dit overweldigend succes bij de heiligdomsbedevaart van Aken is echter voor de Katholieke Kerk in Duitsland van nog veel groter betekenis.

Immers voor het eerst sedert het begin van deze Kulturkampf is in grote stijl een proef genomen of de massa van het Katholieke volk gezwicht is voor de druk der autoriteiten en nationaal-socialistische partij-organisaties, of dat zij getrouw gehoor zou geven aan de roepstem van haar bisschoppen.

Het Katholieke Duitsland heeft deze proef glansrijk doorstaan.

We geven hier slechts enkele feiten weer, waaruit niettemin de houding der officiële instanties voldoende aan het licht komt. De vereniging vreemdelingenverkeer te Aken, die zich anders uitsloot om voor iedere kegelclub, die naar Aken komt, een gastvrij onderdak te vinden, had thans allerlei nietswaardige uitvluchten gevonden, om haar medewerking te weigeren voor de regeling van het nachtverblijf der massa pelgrims.

Ten zeerste heeft het ook bevreemding gewekt, dat de Duitse spoorwegen, die oorspronkelijk zelf onderhandelingen hadden geopend, plotseling alle gedane toezeggingen kort voor het begin van de heiligdomsvaart, ongedaan maakten, zodat het bestuur van de bedevaart op het laatste ogenblik geheel het vervoerprobleem alleen moest oplossen, hetgeen tenslotte, dank zij de gewaardeerde hulp van een reisbureau, nog gelukt is.

Ook de commissaris van politie te Aken, mocht blijkbaar niet achter blijven en „om redenen van technische aard in verband met het verkeerswezen" moest de processie door afgelegen nauwe zijstraten trekken.

Eerst toen het domkapittel naar aanleiding van deze maatregel dreigde om dan heel de processie te laten vervallen, gaf de commissaris van politie toe.

Bovendien heeft het bij de bevolking ten zeerste verontwaardiging gewekt, dat in de geheel Katholieke bisschopsstad gedurende deze feestweken, behalve op de kerkelijke gebouwen, geen enkele vlag in de pauselijke kleuren gehesen mocht worden, dat daarom de kanunnikken hun huizen bij het Akense Münster, slechts met groene kransen en guirlanden konden versieren, dat zelfs het eerbiedwaardige raadhuis uit de tijd van Karel de Groote, naast de Münsterkerk, voor het eerst sedert 700 jaar, zelfs niet op de gebruikelijke wijze versierd was.

Deze houding der autoriteiten zal het Katholieke Aken niet vergeten, evenmin als het feit, dat de eerste nationaal-socialistische burgemeester van Aken — in tegenstelling met zijn voorgangers gedurende zovele eeuwen — bij de plechtige opening van het reliekschrijn, demonstratief wegbleef en daarmee een traditie van zeven eeuwen verbrak.

Kipa meldt ons op welke lage wijze „das Schwarze Korps" de spot gedreven heeft met deze grootse manifestatie, welke voor het blad van de heer Himmler niet meer was dan een „Zomeruitverkoop in Aken".

In een desbetreffend artikel van het nationaal-socialistische blad wordt niet slechts de bisschop van Trier, Z. H. E. mgr. Bornewasser die bij de jongste antikerkelijke processen op zulk een schandelijke wijze werd beledigd, op onbeschaamde wijze aangevallen, doch „Das Schwarze Korps" maakt zich ook vrolijk over de buitenlandse pelgrims, die uit het naburige België in niet geringe getale naar de plechtigheden in Aken waren gekomen.

„Daar de toevloed van degenen, aldus het nazi-blad, die aan de in Aken tentoongestelde dingen geloven, ook uit het buitenland groot is, hebben wij daartegen, met het oog op de stroom deviezen, niets in te brengen, daar ieder maar op zijn eigen manier zalig moet worden, de een door relikwieënaanbidding, de andere door middel van objectieve meineden". Dit laatste is een laaghartige zinspeling van het blad op mgr. Bornewasser.

„Met het oog op de stroom deviezen" laat men dus de buitenlandse pelgrims met rust en vergenoegt men zich er mede, hen belachelijk te maken, hetgeen ongetwijfeld ook een van de vele nationaal-socialistische methodes tot bevordering van het vreemdelingen-verkeer is.

HET POSITIEF CHRISTENDOM DER NAZI'S.

„Te leven, te werken en te offeren voor Duitsland".

Het Positieve Christendom waarmee in Paragraaf 24 van het "Onveranderlijk" program der Nationaal-Socialistische Partij steeds werd geschermd, is slechts lokaas gebleken om in 1933 de Katholieken voor het Nationaal-Socialisme te winnen.

Wat men in werkelijkheid door Positief Christendom verstaat, blijkt wel uit het door dr. Goebbels uitgegeven „Maandblad der Rijkspropaganda-leiding der N.S.D.A.P.", waarin een zekere Dagobert Dürr schrijft dat in Paragraaf 24 van het Partijprogram absoluut geen sprake is van de huidige christelijke kerk, doch slechts heel in het algemeen van het Christendom.

De Partij wil dit positief Christendom beschouwd zien als de strijd tegen de Joodse materialistische geest naar binnen en naar buiten, en tevens als een hernieuwing van 't beginsel „gemeenschapsbelang voor eigen belang".

De Partij wil en kan zich niet inlaten met allerlei strijdvragen over het wezen der Godheid, over dogma's, formules en symbolen. Voor ons volk betekent Positief Christendom niets anders dan te leven, te werken en te offeren voor Duitsland.

NEDERLAND.

Een fier en principieel woord van minister Goseling.

We lezen in Ons Noorden:

Zo mag ongetwijfeld het woord genoemd worden, waarmee de minister van Justitie Mr. Goseling, namens de Regering, te Scheveningen heeft gesproken bij de opening van het internationaal congres voor vergelijkend recht.

Dat de katholieke minister in dit internationale gezelschap, bij de openingsredevoeringen, de enige was, die de arbeid van dit congres stelde onder de bescherming van God en als de enige oorsprong van het recht de goddelijke zedewetten noemde, mag misschien betreurd worden, maar doet aan de betekenis van zijn woord allerminst afbreuk. Integendeel, aan zijn fier en principieel „credo" danken wij het feit, dat in dit gezelschap van internationale juristen aan het christelijk beginsel de plaats werd gegeven, welke het niet alleen toekomt, maar zonder welke grondslag, alle arbeid, hoe wetenschappelijk en voortreffelijk ook, tot mislukking is gedoemd.

De secretaris-generaal van het congres prof. Balogh citeerde het woord van de heidense wijsgeer Virgilius: „Labor improbus omnia vincit" (de onvermoeide arbeid overwint alles). Dit is echter een overschatting van de materie, welke geen grond vindt in de feiten der geschiedenis en allerminst in onze dagen. Want meer dan ooit geldt voor onze dagen, dat wijze woord van de Psalmist: „Indien de Heer niet meebouwt, werken de arbeiders tevergeefs." Niet de arbeid alleen brengt de overwinning, maar ook het materiaal waarmee men arbeidt, moet van deugdelijk maaksel zijn.

Het was daarom zo juist, dat Minister Goseling ook daarop wees. Sprekende over het recht, mogen wij dit woord niet in strikt formele zin bedoelen, aldus de minister. Niet alle door het gezag vastgestelde regelen zijn „recht", neen het gezag moet zelf dienaar van het recht en van de gerechtigheid zijn en slechts volgens deze opvatting, kan men trachten aan de wereld genezing te brengen. Aldus minister Goseling op dit congres.

Hier sprak onze kath. minister een Thomistische waarheid uit door St. Thomas geformuleerd in deze woorden: „Justitia fundamentum regnorum" (het recht is de grondslag van de Staat.) Het recht dat verankerd is in het positief beginsel, dat steunt op Gods wet.

Zowel in de liberale, socialistische als nationaal socialistische wereldbeschouwingen zagen wij precies het tegenovergestelde. In deze rechtsopvattingen, zij werden ook te Scheveningen vertolkt, is het christelijk beginsel volkomen verloochend. De liberale staat was dan ook maar in schijn een rechtstaat, want het positieve recht van het liberalisme, dat was de wil van de overheid alleen. Een rechsopvatting welke wij thans in haar verschrikkelijke consequenties in de machtstaten Duitsland en Italië zien doorgevoerd.

Tegenover deze onchristelijke rechtsopvatting heeft minister Goseling nog eens duidelijk de Thomistische leer verdedigd, namelijk dat de Staat zelf de dienaar van het recht en van de gerechtigheid moet zijn. Alleen wanneer deze rechtsopvatting weer gemeen goed van de volkeren wordt, kan onze arbeid, aldus de minister, de genezing aan de zieke wereld brengen.

Nog meer dan de moedige daad, waarmee onze minister, sprekende namens onze regering, dit congres stelde onder Gods bescherming, was de verdediging van deze christelijke rechtsopvatting op dit congres een fiere en principiële belijdenis van een christelijk beginsel, wat in dit geval een nog hogere waarde had, omdat de minister hier sprak namens de Regering.

Hier zagen wij het eerste en verblijdende symptoom, dat wij thans hebben een principieel rechts kabinet, dat weer openlijk het christelijk beginsel kan belijden. Want wat minister Goseling als een beginsel van christelijke rechtsnormen poneerde, was geen specifiek katholiek beginsel, maar hier staan ook de ant. revolutionnairen en christelijk historischen naast hem en met ons, tegenover de liberaal, de socialist, en fascist.

DE OPLOSSING VAN HET WERKLOOSHEIDSPROBLEEM.

Een plan van Sir Henry Deterding.

In de Tel. komt niemand minder dan de oud-directeur-generaal van de Koninklijke, Sir Henry Deterding, met een plan tot oplossing van het werkloosheidsprobleem, dat volgens hem zelfs zó voor de hand ligt, dat het onbegrijpelijk is, dat men nog steeds zijn toevlucht er niet tot genomen heeft.

Sir Henry schrijft n.l. het volgende:

Tegenover productievermeerdering behoort consumptievermeerdering te staan, waardoor niet alleen de werkloosheid verminderd wordt, doch waardoor tevens een vermeerdering der algemene welvaart der wereld bevorderd wordt.

Laat men dus eerst pogen alle oorzaken, die een vermeerdering van consumptie in de weg staan, op te heffen; dan eerst zijn wij op weg naar gezondere toestanden. We behoeven slechts te zien naar landen als Italië, Oostenrijk, Roemenië, Joegoslavië, Hongarije en last but not least Duitsland. Deze landen kunnen door z.g. deviezengebrek niet alle artikelen kopen, waaraan zij behoefte hebben en trachten nu deze artikelen voort te brengen in hun eigen land, hetgeen vanzelfsprekend „duur" is, of, ze zien af van de consumptie dezer artikelen.

Behoeft het statistieken om aan te tonen, dat al deze landen natuurlijk reeds lang niet meer in staat zijn om voorraden dezer artikelen in te houden en is het nodig om te betogen, dat alleen reeds door de mogelijkheid te scheppen artikelen in het buitenland te kopen en daarmede opnieuw de gewone voorraden, d.w.z. de waarschijnlijke consumptie van 4 maanden, aan te schaffen, een grote vraag naar producten gecreëerd zou worden?

Waarom wordt toch 's wereld ellemaat om alle productenuitwisseling tussen de landen te meten, angstvallig op zó hoge prijs gehouden (140/.sh thans, tegen 86/. sh. in 1914; en het pond Sterling is 's wereldshandelsmunt) en waarom wordt de credietverlening zo beperkt gehouden, dat alleen z.g. credietwaardige landen een beperkt afzetgebied vormen, terwijl te zelfder tijd deze zelfde landen zich gaan afvragen hoe zij zich van hun grote productiemogelijkheid kunnen bedienen, zonder werkloosheid te veroorzaken of in de hand te werken?

Is er een andere oplossing, die meer voor de hand ligt dan iedereen in staat te stellen de resultaten van zijn bruikbare arbeid te doen ruilen tegen de resultaten van arbeid van anderen? En begrijpt men dan niet, dat de fout ligt bij de „waardebepaler" van de arbeid n.l. het goud en dat dus de oorzaak van 's werelds ellende gezocht moet worden bij de waardebepaler?

Aldus de heer Deterding.

Van Katholieke zijde ook zijn reeds dezelfde denkbeelden ontwikkeld. Maar... de belangen van het groot-kapitaal verzetten zich tegen de voor de hand liggende oplossing.

Zo verzette het Ned. Bankkapitaal zich in Nederland tegen de devaluatie en werden via de grote pers allerlei spookbeelden opgeroepen tegen de devaluatieactie.

Totdat deze niet meer tegen te houden was gelukkig en toen bleken al die ongelukkige voorspellingen, waandenkbeelden te zijn geweest. Althans voor de grote massa.

Het groot kapitaal verzet zich ook tegen de oplossing welke Sir Henry, die met zijn grote ervaringen als leider van een wereldconcern, een goede kijk heeft op internationale verhoudingen en toestanden, thans als „voor de hand liggend" aangeeft.

Maar zijn stem zal voorlopig nog wel blijven die van de roepende in de woestijn.

Voor de mensen, die God bestrijden.

President Roosevelt opende het Pan-Amerikaans Congres te Buenos Aires met de volgende woorden:

„De trouw van de Westerse wereld zal niet volkomen zijn, als wij nalaten, ons geloof in God te belijden. In geheel de geschiedenis der mensheid, heel lang geleden in de donkere tijden, nog eer de mens gedachten en gebeurtenissen in zijn geheugen hield, heeft het menselijk geslacht zich altijd onderscheiden van de andere levende wezens door de godsdienst. In de grondwet en in de praktijk van ons volk bestaat het recht van godsdienstvrijheid. Maar dat ideaal en de woorden zelf veronderstellen geloof en vertrouwen op God. Daarom rust de trouw van de beide Amerika's op de geest. Door die trouw en door die geest zullen wij in de westerse wereld de vrede bezitten. In dat geloof en in die geest zullen wij ook, met Gods hulp, een woord van bemoediging kunnen spreken tot on ze broeders van over de zee."

Zo neemt men aan de andere zijde van de oceaan de belijdenis van het godsgeloof aan als de grondslag voor vrede en geluk.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:
4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:
4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:
4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Isla kerk Asiento:
5 v.m. H. Mis.
8.15 v.m. Hoogmis.

Parochiekerk Groot Kwartier:
5 uur H. Mis.
8.15 v.m. Hoogmis.
7.— n.m. Lof.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

CURACAO.

De Bekerwedstrijden.

Het was ons natuurlijk niet mogelijk alle wedstrijden om de Wilhelminabeker bij te wonen. Waar we wel bij waren, konden ons niet zo heel erg bekoren, waaraan het feit dat alle clubs minstens twee wedstrijden op één dag moesten spelen waarschijnlijk wel aansprakelijk gesteld moet worden.

Scherpenheuvel — S.U.B.T.: 'n Middelmatige wedstrijd, waarbij de beide clubs in het veld ongeveer even sterk waren. Sch. had het nadeel die dag een keeper onder de lat te hebben die en reuze off-day had. Drie van vier goals had hij er in normale omstandigheden uitgehouden. De beide voorhoeders waren heel aardig op dreef, die van Sch. mocht zich over het algemeen niet zo heel erg in de gunst van Vrouwe Fortuna verheugen. Zoals we boven reeds schreven gaf een gelijke stand of hoogstens 1—0 voor S.U.B.T. beter de verhouding weer.

Jong Holland — Volharding: waarbij we vooral nieuwsgierig waren naar de verrichtingen van Volharding, die Zondag reeds twee wedstrijden achter de rug had. We komen straks nog even op deze regeling terug.

Was in het begin van de strijd Volharding werkelijk niet aan te zien, dat men vermoeid was. Jong Holland had er de handen aan vol en ondanks de sterke wind in de rug wisten de Jong Hollanders voor de rust niet te scoren, wat zij aan zichzelf te wijten hadden, daar minstens 75% van de ballen te hoog gespeeld werden. De „wolkenkrabbers waren niet van de lucht.

Even na de rust komt Jong Holland op dubieuze wijze aan haar eerste goal. Wij voor ons hadden reeds: buitenspel, gemompeld, maar de scheidsrechter, die niet ter plaatse was, oordeelde anders. Dit gaf een inzinking bij Volharding, waarvan Jong Holland na een tiental minuten spelen gebruik maakte om op volmaakte wijze nummer twee in de touwen te leggen. Volharding zwoegt en werkt, en ziet dit beloond als ze vijf minuten voor het einde de J.H.-keeper het nakijken geeft.

Tot een overwinning heeft V. het dus niet kunnen brengen, wat gezien de omstandigheden, ons niet verwonderde. Drie wedstrijden op één dag is wel wat veel voor een gewone christen mens. Dit is natuurlijk de fout van het systeem, dat alle wedstrijden op één dag afgewerkt wil zien.

Toch kan het best anders, waarmee dan tevens nog andere belangen gediend worden.

Waarom de wedstrijden om de Wilhelmina-beker niet gewoon in competitieverband gehouden. Men zorgt, dat in Juli de eerste helft van de A-klasse competitie klaar komt. Vervolgens stelt men bij loting de serie-wedstrijden vast; wedstrijden die dan tevens dienen voor de competitie. Begin Augustus vangt men met deze serie aan, elke Zondag één wedstrijd, gespeeld op Mundo-Nobo.

De voornaamste voordelen van deze gang van zaken zijn: 1. 't Voetballen op de vroege Zondagmorgen wordt er door vermeden.

2 De serie-wedstrijden zullen er door winnen aan belangrijkheid, daar immers elke club zijn best er voor doet (gezien de competitie) zo sterk en volledig mogelijk uit te komen.

3. Tijdwinst, waardoor het misschien mogelijk zou worden ook voor onze tweede klassers een volledig competitie in te stellen.

De eindwedstrijd **Jong Holland—S.U.BT.**

Deze wedstrijd, waaraan de Gouverneur meer plechtigheid wilde bijzetten door hem met echtgenote en dochter te willen bijwonen, is ons tegengevallen; en dit niet zo zeer door het spel van de spelers, maar door de scheidsrechter. Wat die goeie man al uitvond om het spel te onderbreken, grenst aan het ongelooflijke. Blijkbaar zat de bedoeling voor de spelers kort te houden (wat geen kwaad kan) maar we waren niet naar het veld gekomen om een fluitsolo aan te horen. Bovendien was dit fluiten al te duidelijk gemikt op één partij, met welk kind van de rekening S.U.B.T. bedoeld wordt.

Werkelijk dit fluiten was een aanfluiten! Er zijn periodes van tien minuten geweest dat er door Jong-Holl. blijkbaar geen enkele maal misdaan werd, terwijl om de 10 seconden S.U.B.T. bestraft werd, achter welke bestraffing gewoonlijk een groot vraagteken gezet moest worden. Wij zeggen niet, dat hierbij opzet in het spel was, maar het leek er wel heel erg op. 't Werd op een gegeven moment zelfs Jong Holl. te bar, zodat er tot tweemaal toe geweigerd werd een strafschop voor een zogenaamde handsbal te nemen.

Na de rust zag deze „leider" tevens nog kans een van de door hem tot „lijders" gepromoveerde S.U.B.T.-ers buiten de lijnen te zetten. Belediging waarschijnlijk. De man had de touwtjes van het gezag in de handen, dus moest er ook aan getrokken worden. Basta!

De beide elftallen waren overigens uitgemeten tegen elkaar afgewogen: twee sterke achterhoedes, twee dito middellinies, en twee voorhoeds die het te veel in de hoogte zochten en zich onledig hielden met te kort spel. De enige goal die even na de rust het levenslicht aanschouwde had gekeerd kunnen worden. Het was overigens een forse, maar faire wedstrijd. Physiek overwicht sprak wel degelijk een hartig woordje mee, maar tot excessen kwam het zo goed als niet. Alleen tegen het einde werd het spel wat al te fors.

Na afloop reikte de Gouverneur de prijzen van de gehouden wedstrijd uit.

S.R.

C.V.B.-Nieuws.

De C.V.B. deelt ons mede, dat de Halfjaarlijkse Algemene Vergadering op Maandag 13 September 1937 des avonds om 8 uur zal gehouden worden in het gebouw van de Curaçaosche Sportclub op Scharlo.

1. Opening
2. Notulen vorige Algemene Vergadering
3. Mededelingen van het Bestuur
4. Verkiezing van een Bestuurslid in verband van het aftreden wegens trek van de heer J. Smids
5. Rondvraag
6. Sluiting.

Door het Bestuur wordt de heer H. C. J. Nieuwenhof (Asiento) candidaat gesteld ter vervulling vacature van de heer J. Smids.

Verdere candidaat-stellingen, te ondertekenen door ten minste 3 aangesloten Verenigingen, moeten vóór Donderdag 9 September 1937 in het bezit zijn van de 1ste Secretaris.

K
KRO
O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28
Zondag, 5 September 1937.

1. Gramofoonmuziek.
2. Actuele Aetherflitsen
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

K.L.M.-NIEUWS.

Reeds meer dan 10.000 passagiers vervoerd.

Wij schreven al eerder dat het vervoer per K.L.M. zich in gunstige zin blijft ontwikkelen. Geleidelijk aan heeft men zich zó aan het reizen per vliegtuig gewend, dat het voor de meesten al een heel gewone zaak is om zich door dit vervoermiddel te doen verplaatsen.

Gedurende de maand Augustus werden in West-Indië door de K.L.M. 566 luchtreizigers vervoerd; de populairste passagiers waren wel de „Piscaderabaai Club Picadores", die Zaterdag j.l. met de „Oriol" uit La Guaira kwamen gevlogen en die zoozeer hebben bijgedragen ter opluistering van de Koninginnefeesten aldhier.

Sinds de opening der diensten in West-Indië op 19 Januari 1935 tot en met Augustus van dit jaar vlogen reeds meer dan 10.000 reizigers met de Snip en Oriol tussen Curaçao, Aruba en Venezuela. (Om precies te zijn, het waren er 10.116, waarbij volledigheidshalve zij medegedeeld, dat de telling der passagiers geschiedt volgens de internationaal bij de luchtvaart ingevoerde methode, n.l. waarbij niet worden medegeteld kinderen onder de leeftijd van 3 jaar, dienstpassagiers, enz.).

Wanneer zal de 20.000ste passagier geboekt worden? Als het op deze manier doorgaat, zal dat niet meer zo lang duren!

Nieuwe Loodsverordening.

Verschenen zijn in publicatieblad No. 93 de nieuwe bepalingen betreffende loodsdienst en de loodsgelden.

Een telegram van dank aan het Rode Kruis.

De afdeling Curaçao van het Nederl. Rode Kruis heeft een bedrag van duizend Bolivar gezonden aan het comité, dat zorg draagt voor de nabestaanden van de slachtoffers der Anna Ceciliaramp te Maracaibo. Het Rode Kruis ontving het volgende telegram:

„Wij ontvingen duizend bolivars als bijdrage voor het comité dat gevormd is voor de steunverlening aan de nabestaanden van de slachtoffers der Anna Ceciliaramp. Wij danken U voor Uw edelmoedigheid en voor dit blijk van medeleven.

w.g. J. E. Serano

Bovendien ontving men een brief van de President van het nationale comité, dat zich in Venezuela heeft gevormd, waarin deze het Curaçaose Rode Kruis hartelijk voor zijn steun dankt.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Gouvernements-Secretarie.

Aan de telefoniste bij de Lands Telefoondienst op Curaçao, Mej. R. Casser, is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mej. Gusta Rusina is benoemd tot telefoniste bij de Lands Telefoondienst op Curaçao.

Aan de heer F. J. A. Janssen, Lid van de Examen-Commissie 1937 is wegens ziekte eervol ontslag uit die functie verleend.

Mej. G. M.M. van Dijk, Hoofd van het St. Martinus-gesticht afd. A., is benoemd tot Lid der bovengenoemde commissie.

Voor de Gouvernements-Secretaris,
R. BOSKALJON.

Society huwelijk.

Donderdag trad te Aruba in het huwelijk de dochter van Mr. Smith de geziene en algemeen geachte Manager van de Pan. Am.

Ook de grootouders van de Bruid waren er bij tegenwoordig: Van Curaçao waren vooraanstaande personen uit industrie en handel mede vertegenwoordigd bij deze plechtigheid.

750ste reis Libertador.

Maandag a.s. zal het S.S. Libertador van de K.N.S.M. de 750ste reis maken naar Maracaibo.

In Oct. 1929 werd het schip hier in dienst gesteld voor de verbinding met Venezuela. Door de goede service heeft de K.N.S.M. zeker bijgedragen in de bevordering van het vreemdelingen verkeer tussen Curaçao en Venezuela, alsmede de goede betrekkingen tussen beide landen bevorderd.

Onze gelukwensen aan de K.N.S.M. en de Kapitein H. J. H. Meyer.

In dank ontvangen.

Van de firma Maduro & Sons de lijst van in en uitgaande schepen over de maand September.

Van de K.N.S.M. de tijdtafel van de Venezueladienst.

ms. „COLOMBIA."

Met het ms. „COLOMBIA" zullen o.a. de navolgende passagiers op 6 September a.s. te Curaçao arriveren.

Jacob L. M. Langras, Sofia J. Ridderhof, Margaretha, N. C. W. Daudey, Elisa E. C. Daudey, Jan P. Daudey, J. Pauw, Mrs. Pauw, Nicolaas van Wijk, Elisabeth C. M. T. van Wijk, Leendert F. Jansen, A. In 't Veld, Cornelis Buitendijk, Adriaan De Ridder, Lodevicus H. Knaap, Clasina M. Knaap, Nora C. van der Linde, Cosme D. Irausquin, Nicolaas Schaids Otto L. A. Beaujon, Henny A. Pijpers, Pieter de Haas, Plinio M. Henriquez, Benito C. Til, Mozes Helma, Max M. Nahar, Telmo R. de Palm, Abram Capello, Frederico Calaraga, Johannes H. de Haseth Orlando, V. de Windt, Henri M. Perret Gentil, Oscar Andrade, Theodoor H. Knock, Monszain Jozef, Ruchla Groder, Maria Groder, Elisabeth Orth, Appolonia Orth, Elisabeth J. Orth, Motel Faerman, Cornelia Westers, Martina A. Westers, Louise C. Kroonenburg, Tjitake Klop, Dora, C. Vidal, Juliana M. A. Boskaljon, Antonie, van Lint, Felecita van Lit, Willems A. Klooster, Johan Wansing, Constantijn W. Engel, Juda Kelber, Florentino J. C. Lei, Antonie J. Borthonirt, Antonius J. van Hesteren, Henri C. C. van Raaltje, Adriana W. van Raaltje, Maria M. de Lannoy, Ana R. de Lannoy, Roberto de Lannoy, Esther A. de Lannoy, George J. Oostenjuk, Hendrika J. Ostenjuk, Wijbo Goslinga, Philippine Goslinga, Maria C. Goslinga, Wijbo J. Goslinga, Mathilde W. P. Goslinga, Alice M. C. Goslinga, Simon G. C. Goslinga, Philippine Goslinga, Hans Keuls, Aida M. Keuls, Marlene E. Keuls, Anna H. Blomsma, Cornelia W. van Dorp, Danielle E. van Dorp, Maria B. Langras.

Een nieuwe industrie op Aruba.

Onze lezers die het adres gelezen hebben, wat door enkele Arubaanse ingezetenen aan Z. Exc. Gouvern. Wouters is aangeboden in verband met de werken aan de Paardenbaai, zullen daarin gelezen hebben van de vestiging „van een „ander petroleumbedrijf (bij Balashi) „welks verwezenlijking niet lang op zich „zal laten wachten, zijnde dat met de „aanstalten, als kopen van terreinen „reeds een aanvang gemaakt is."

Reeds enige tijd geleden is ons in vertrouwen medegedeeld wat daar bij Balashi eigenlijk komen zal. En nu we ook van andere zijden de plannen te horen kregen, lijkt het ons niet meer nodig een geheim te bewaren, wat blijkbaar geen geheim meer is.

Het is geen nieuw oliebedrijf wat zich op Balashi vestigen zal, maar een geheel nieuwe industrie, welke mogelijk voor dit gebiedsdeel van verstrekkende gevolgen zijn kan.

Door de Pan Am zal n.l. op Balashi worden begonnen met de werving van broom uit zeewater. Broom is een zware maar licht bewegelijke vloeistof van donker rood-bruine kleur, met zeer sterke reuk, die ons de tranen uit de ogen perst. Op 100.000 delen lucht werkt de geur nog prikkelend en op 10.000 delen zijn ze nog levensgevaarlijk.

Broom komt in zeewater voor: 70 gr. op iedere cbm; maar in de omgeving van Balashi moet dit aanmerkelijk meer zijn; in de Dode zee is het 3 K.G. op iedere cbm. Broom kan in de chemie voor tal doeleinden worden gebruikt.

In een encyclopedie van enkele jaren geleden lazen we nog dat de winning van broom uit zeewater nog niet economisch was. Dit schijnt echter thans wel het geval te zijn. Tot nu toe kwam 2/3 van het broom uit Duitsland als bijproduct uit de Zoutindustrie.

De verzending geschiedde in sterke glazen flessen, bijzonder ook als broomijzer en gedeeltelijk wordt het ter plaatse tot broomzouten verwerkt.

Diefstal.

Als verdacht van diefstal van een blik verf is door de Politie aangehouden de 25 jarige P. N. Na verhoor en bekentenis is de man op vrije voeten gesteld. Procesverbaal wordt tegen hem opgemaakt.

Verduistering.

Door de 35-jarige vrouw M. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van ongeveer *f* 25.— ten nadele van zijn patroon, genaamd M. Beide zaken worden onderzocht.

Huisvredebreuk.

Door de 39 jarige vrouw werd bij de Politie aangifte gedaan van huisvredebreuk, gepleegd door een zekere L.

Motor defect.

In de nacht van 28 op 29 Augustus werd door surveillerende Politie een brandlucht waargenomen komende vanuit het café Delicatesse aan de Pietermaaiweg.

Door de onmiddellijk gealarmeerde brandweer die spoedig ter plaatse was, is genoemd café opengebroken, waarbij bleek, dat een motor van een koelinrichting defect geraakt was. Door het uitschakelen van de stroom kon erger voorkomen worden.

Aanrijding.

In de avond van 2 September j.l. is de 31 jarige wielrijder A., in de Bredestr. O. B., door een uit tegenovergestelde richting komende autobus, bestuurd door de 24 jarige autobus-chauffeur M. aangereden, met het gevolg dat A. van zijn rijwiel werd geslingerd en daarna bewusteloos op de rijweg bleef liggen. Volgens verklaring van de autobus-chauffeur en een getuige, was M., achter het stuurwiel zittende, in slaap gevallen en was de aanrijding tengevolge hiervan ontstaan, daar de autobus van de linker zijde van de rijweg was overgestoken. Tegen de autobuschauffeur wordt proces-verbaal opgemaakt.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

8 Engelse oorlogsschepen zullen naar de Spaanse wateren worden gezonden voor de bestrijding der onbekende onderzeeboten.

Aan de Middellandse Zee conferentie zullen deelnemen: Engeland, Frankrijk, Italië, Joego Slavië, Turkije en Griekenland.

De typhoonramp in Honkong heeft meer doden en schade gekost als aanvankelijk was vermoed.

De Duitse pers is de laatste dagen vol over het a.s. bezoek van Mussolini.

UIT NEDERLAND.

De toestand van de bekende toneelspeelster Mevr. Esther de Boer is zorgwekkend.

Bij de Phohi is men thans bezig met het bouwen van draaibare zendmasten, de eersten in de radiotechniek; met het oog op de werelduitzendingen.

Volgens de weekstaat van de Nederlandse Bank steeg het bedrag aan belening bij de hoofdbank en de bijbanken met 43 millioen. Het bedrag aan bankbiljetten in omloop steeg met 40.3 mm., het rekening credit saldo van het rijk daalde met 7.08 mm., dat van andere daalde met 24.4 mm.

Een bericht uit Aarhuus meldt dat Raghild Hveger het wereldrecord van Tiny Wagner op 440 en 500 yards borst crawl wist te veroveren en van 5 m. 22 sec. en 6 m. 9.8 sec. resp. op 5 m. 14 sec. en 5 min. 57.9 sec. wist te brengen. De Deense zwemster houdt thans in totaal 10 wereldrecords en is op weg om nog enkele te veroveren. Denemarken heeft thans 12 wereldrecords tegen Nederland 8.

Minister van Boeyen verliet het ziekenhuis Bronovo, waar hij enkele weken verpleegd werd. De minister moet nog enkele weken rust houden, alvorens hij zijn beroepsbezigheden weer kan hervatten.

Uit Shanghai werd bericht ontvangen dat met de Tjisaroea van de Java-China-Japan 120 Nederlandse onderdanen uit Shanghai vertrokken zijn. Thans is het grootste deel van de Nederlandse Kolonie uit het oorlogsgebied vertrokken.

Bij het aftreden van de Heer Heldring als directeur van de K.N.S.M. werd bekend gemaakt dat het H.M. behaagd had hem tot groot officier in de orde van Oranje Nassau te benoemen. Professor Ir. I. P. de Vooys te Arnhem werd tot commandeur in de orde van Oranje Nassau bevorderd.

Uit Berlijn wordt gemeld dat aldaar de 73 jarige toneelspeelster Adele Sandrock overleden is, na een kortstondige ziekte. De actrice was een geboren Rotterdamse.

EEN GEVAARLIJKE SITUATIE. En momentopname van een van de beroemde cowboy-voorstellingen in de westelijke staten van de V. S. De man, die juist van het zadel geworpen is, bevindt zich in een gevaarlijke toestand.

PAROCHIE VAN DE H. FAMILIE TE SAN MATEO.

ZONDAG 12 SEPTEMBER.

Een heel bijzondere dag!!!!

VOOR

De Sint Tarcisius Vereeniging.

Ongetwijfeld.
Want dan worden weer enkele jongens, plechtig opgenomen als lid van onze Vereeniging.

Ziehier ons Feestprogramma.

Woensdag **8** Sept. s'avonds om 7 uur, Voorbereiding.
Donderdag **9** Sept. s'avonds om 7 uur, Tooneel avond in de groote zaal van het St. Thomas-college: Alleen voor de leden der Vereeniging.
Vrijdagavond **10** Sept. Tooneel avond voor Ouders en familie.
Zaterdag **11** Sept. Algemeene biechtdag.
Zondag **12** Sept. 's morgens om kwart voor 8, H. Mis voor 't Welzijn van onze vereeniging met Algemeene H. Communie.
s'Avonds om half 7 Plechtig Lof met: Veni Creator, Te Deum en feestpreek v.d. Z.E. Pastoor B. Roghmans. Onder het Plechtig Lof officieele opname van enkele jongens tot lid van onze Vereeniging.

Om 8 uur Tooneel avond in de groote zaal van het St. Thomas college voor genodigden.

Wij rekenen op de belangstelling van allen. Zonder Uitzondering.
Het is voor een goed Doel.

De Directeur
Pater PH. H. OFFERMANS, O.P.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond."

COMPETITIE-PROGRAMMA

MUNDO NOBO

A-Klasse:

5 Sept. : Volh. 1 — Hercules 1 (A. Jesurun)
12 Sept. : Combinatie Asiento —P.S.V. — Hollandia tegen proef Bondselftal
19 Sept. : R.C.C. 1 — J. Holland 1
26 Sept. : S.U.B.T. 1 — Transvaal 1

5 Sept. : Transvaal 2 — R.C.C. 2 * (I. Dania)
19 Sept. : Be Quick — J. Curaçao *
26 Sept. : J. Holland 2 — Volhard. 2

RIO CANARIO.

B-klasse:

5 Sept. : J. Holl 1 — Asiento 1 (O. Corsica)
19 Sept. : Hollandia 1 — Volh. 1
26 Sept. : Asiento 1 — R.C.C. 1

5 Sept. : Hilversum — Feijenoord * (H. Nevel)
19 Sept. : D.D.V.O. — P.S.V. *
26 Sept. : Atletico — J. Curaçao *

SCHERPENHEUVEL.

5 Sept. Scherph. 1 — Hollandia 1
26 Sept. : Scherph. 1 — Hercules 1
26 Sept. : Feijenoord — D.C.C. °

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om drie uur.

HET BESTUUR.

UITSLAGEN WILHELMINABEKER

VOLHARDING — HERCULES	4—1
S.U.B.T. — ASIENTO	3—1
SCHERPENHEUVEL — R.C.C.	2—0
JONG HOLLAND — TRANSVAAL	2—0
VOLHARDING — HOLLANDIA	7—0
S.U.B.T. — SCHERPENHEUVEL	4—0
JONG HOLLAND — VOLHARDING	2—1
J. HOLLAND — S.U.B.T.	1—0

In verband met de minimale belangstelling heeft het Bondsbestuur besloten de indoor-training stop te zetten.
Ingeschreven als werkende leden van
Transvaal: A. Bosnie, E. Vallies, A. Putto en L. Lieuw Sioe en als donateur: L. Kleiberg
Scherpenheuvel: J. Martes

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

INGEZONDEN.

ONSPORTIVITEIT.

Mijnheer de Red: verleen mij een plaatsruimte in Uw blad voor het volgende:

Tot mijn grootste verwondering zag ik op Zondag 29 l.l. het uitzetten van het tribune van enige supporters ener vereniging dat tegen Asiento moest uitkomen door een der Asiento-leden en wel met de woorden:

„Excuseer me, maar ik ben gedwongen het te doen daar men mij het belast heeft.".

Naar die men is zelfs niet te vragen of hiermede de C.V.B. bedoeld is, want men kan zoiets van de C.V.B. niet verwachten. Is het me omdat men vrije toegang heeft bij de wedstrijden of uit vrees dat men er af zou gaan keuren?

Als ik me niet vergis is er enige tijd geleden door de C.V.B. toegestaan dat dames vrije toegang hebben op het Mundo Nobo terrein, hier is de toegang vrij voor dames en heren, gesteld dat men een of andere Curaçaose meisjes (voor de Curaçaoënaren is de bedoeling der uitzetten) mede genomen heeft om naar boven genoemde wedstrijd te gaan kijken, wat zouden ze dan gezegd hebben van zo'n..............?

Zou het niet mogelijk zijn nog een tribune daar te laten bouwen voor de supporters der verenigingen die daar tegen Asiento moeten uitkomen, met of zonder betalin?

Als je een dame naar een voetbalwedstrijd medeneemt, ga je toch zeker niet in de brandende zon staan?

Zij (Asiento-leden) gaan toch niet in de zon staan wanneer Asiento op Mundo Nobo moet spelen.

T.

Naschrift: Enige kanttekeningen op dit enigszins duister ingezonden stukje, [illegible]daad heeft laatst in een der kranten een [illegible]deling gestaan over de tribune van het Asiento-terrein, waarbij die club natuurlijk in haar volste recht was. Immers terrein en tribune zijn haar eigendom; logisch dus ook dat Asiento er in volle vrijheid over beschikt.

Dat dit voor supporters van bezoekende clubs echter minder prettig is, daar zij langs de lijn kunnen blijven staan, zal iedereen wel duidelijk zijn. Maar dit doet niets af aan het recht van Asiento.

De vergelijking Mundo-Nobo — Asiento-terrein gaat dus wel een klein weinig mank, daar op het eerste veld de C.V.B. de lakens uitdeelt en ze op het tweede slechts als gast aanwezig kan zijn.

Wat weer niet wegneemt dat we het standpunt van Asiento in deze niet juist achten. Asiento heeft tenslotte het voordeel van op eigen terrein de meeste competitie-wedstrijden te kunnen spelen. Daar mag o.i. wel een kleine tegemoetkoming ten opzichte van de andere clubs tegenover gesteld worden. Mocht men dit niet inzien dan denke men even na over de volgende vraag: Wat zou er gebeuren als de eerste klassers en bloc weigerden op het Asiento-terrein te gaan spelen?...

Mogelijk kan de C.V.B. hier bemiddelend optreden, en wordt er nog wel een middelwegje gevonden om deze supporters van de bezoekende club toch nog een bescheiden plaatsje op de Asiento-tribune te bezorgen.

S.R.

Schepenlijst over de maand September 1937.

4.	Caracas	Amk.	La Guaira	La Guaira
4.	Wyoming	Fransch	Cristobal	Le Havre
4.	Sesostris	Duitsch	Hamburg	Cristobal
5.	Director	Eng.	Liverpool	Cristobal
5.	El Libertador	Ned.	Maracaibo, Aruba	Aruba, Maracaibo
5.	Van Rensselaer	„	La Guaira	P. Cabello
5.	Colombie	„	P. Cabello	Sta. Marta
5.	Falcon	Amk.	Maracaibo	Maracaibo
5.	Asaka Maru	Jap.	Cristobal	La Guaira
6.	Oranje-Nassau	Ned.	La Guaira	P. au Prince
6.	?	Noor	La Guaira	N. Orleans
6.	Troja	Duitsch	Maracaibo	Maracaibo
7.	Midas	Ned.	Bonaire	Bonaire
8.	Phoenicia	Duitsch	P. Cabello	P. Colombia
8.	Helder	Ned.	Amsterdam	Cristobal
8.	Irene	„	Haiti, Domingo	Haiti, Domingo.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Een protestant over de Pauselijke encyclieken.

Dr. Bell, „kanunnik" van de protestantse kathedraal van Sint Jan te Providence in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, schrijft in een artikel, dat de encyclieken „Rerum Novarum" van Leo XIII en „Quadragesimo Anno" van Pius XI de twee enige, uit modern godsdienstige instellingen voortgekomen, werken zijn, die met de grootste eerbied door lekenbeoefenaars van de sociale wetenschappen werden ontvangen.

Deze beide encyclieken — zo vervolgt de protestantse „kanunnik" — verdienen bestudeerd te worden, niet enkel omdat ze geschreven zijn door de Opperhoofden van de grootste en best georganiseerde christelijke instelling ter wereld, maar ook omdat ze voorbereid zijn met hulp van medewerkers, die evenzeer gedegen kennis bezaten van de staathuishoudkunde en sociale wetenschappen als ze bedreven waren in de zedekundige vraagstukken. En hierbij moet men nog voegen hun volmaakte kennis van de algemene wereldtoestand.

De encycliek „Quadragesimo Anno", besluit de schrijver, is een buitengewoon en gewichtig document voor alle christenen, katholiek of niet.